

DEPARTEMENTAAL ONDERZOEKSPROGRAMMA 2024

Onderzoeksprogramma ter ondersteuning
van het Vlaamse omgevingsbeleid

Opgemaakt door het Departement Omgeving
publicatiedatum / 25.01.2024

Depotnummer D/2024/3241/045

INHOUDSOPGAVE

INHOUDELIJKE TOELICHTING 3

ONDERZOEKSVORSTELLEN 4

1 THEMA: BODEM EN ONDERGROND 4

2 THEMA: KLIMAAT EN ENERGIE 4

3 THEMA: LANDGEBRUIK 5

4 THEMA: OMGEVING EN GEZONDHEID..... 5

5 THEMA: OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM 6

6 THEMA: FYSIEKE OMGEVING 6

7 THEMA: GEÏNTEGREERDE OMGEVINGSCONCEPTEN 7

d

INHOUDELIJKE TOELICHTING

Jaarlijks wordt door het departement Omgeving het Departementaal Onderzoeksprogramma opgemaakt. Het voorliggend indicatief Departementaal Onderzoeksprogramma 2024 geeft een overzicht van de geplande onderzoeksprojecten 58 onderzoeksfiches (53 effectieve voorstellen, 3 voorstellen in eigen beheer en 2 reserve voorstellen).

De voorstellen werden ingediend door de afdelingen: VPO, BJO, GOP, HH, PBM en SIDO (al dan niet met externe partners). De afdeling DWZ heeft voor 2024 geen onderzoeksvorstellen ingediend.

De onderzoeksfiches zijn gebundeld op basis van de onderzoeksthema's uit de LTvisie onderzoek voor de periode 2020 - 2030.

Per onderzoeksproject wordt volgende informatie weergegeven: Titel onderzoek, en Prijscategorie.

De 'titel van het onderzoek' geeft het onderwerp van het onderzoeksproject.

De 'voorziene kostprijs' van het onderzoek wordt aan de hand van een prijscategorie aangeduid:

A ≤ 75.000 euro, 75.000 euro < B ≤ 150.000 euro, 150.000 euro < C ≤ 250.000 euro, D > 250.000 euro.

De onderzoeksprojecten vermeld in dit onderzoeksprogramma 2024 hebben intern een inhoudelijke screening doorlopen waarbij de beleidsrelevantie van elk project werd geoptimaliseerd.

In dit onderzoeksprogramma bevinden zich tevens 2 reserveprojecten. Deze onderzoeksprojecten zijn gepland, maar hebben een lagere prioriteit dan de onderzoeksprojecten die in het onderzoeksprogramma zijn vermeld als effectieve projecten. Daarenboven kunnen ze door financiële restricties (nog) niet worden opgestart. De kans is dus eerder klein dat deze projecten zullen worden uitgevoerd. Van zodra echter financiële middelen vrijkomen, kunnen ook deze worden opgestart.

Onderzoeksprogramma

Het Departementaal Onderzoeksprogramma is geen rigide overzicht van de geplande onderzoeksprojecten. Het is een lijst van onderzoeksvorstellen die met de nodige flexibiliteit wordt gehanteerd. Het kan voorkomen dat nieuwe en/of dringende onderzoeksvragen, die niet op voorhand te voorzien waren, in het lopende onderzoeksprogramma worden opgenomen of dat geprogrammeerd onderzoek niet meer nodig/nuttig is.

Halverwege het jaar wordt ook een actualisatiemoment voorzien, waarbij eventuele wijzigingen in het onderzoeksprogramma worden geformaliseerd.

Bovendien wordt elk onderzoeksproject afzonderlijk uitbesteed. Conform de wetgeving op de overheidsopdrachten worden potentiële opdrachtnemers gecontacteerd of via het Bulletin der Aanbestedingen geïnformeerd en nadien volgens de gehanteerde procedure geselecteerd.

ONDERZOEKSVORSTELLEN

1 THEMA: BODEM EN ONDERGROND

Titel	Prijscat.
<u>Effectieve</u>	
Ontwikkelen van een operationele Vlaamse datacollectie methode voor kritieke grondstoffen	B
Diagenetische studie van de Kolenkalk te Beerse	A
Verkenkende studie van het potentieel van lithium en andere kritieke grondstoffen in de Vlaamse ondergrond	B
Verkenkende studie naar de mogelijkheden voor monitoring van bodemerosie en sedimentatie via remote sensing technieken	A
Bepaling van de impact van bodemerosie op de bodemkwaliteit van erosiegevoelige akkers in Vlaanderen	A
Evaluatie van het voorkomen van veen in Vlaamse bodems, afgeleid uit de veenwaarschijnlijkheidskaarten	C
Opmaken van indicatoren en uitwerken van een monitoringsstrategie voor de opvolging van de fysische bodemkwaliteit in Vlaanderen	A
Verkenning van een mogelijke kostenefficiëntere bodem monitoring	A
Kartering van ondiepe ondergrondse drainage in Vlaanderen	B
Ondersteunend onderzoek in het kader van de Soil monitoring law	B
Opstellen van aanbevelingen voor een goede bodemzorg bij de aanleg van leidingstraten	B
Digital soil modelling gebaseerd op de resultaten van het bodemkoolstofmonitoringnetwerk Cmon	Eigen beheer

2 THEMA: KLIMAAT EN ENERGIE

Titel	Prijscat.
<u>Effectieve</u>	
In kaart brengen Vlaams potentieel en versnellingszones hernieuwbare energie	A

3 THEMA: LANDGEBRUIK

Titel	Prijscat.
<u>Effectieve</u>	
Ontwikkelen indicator verweving	A
Vermoedenskaart handhaafbare verharding	A
Update huidige tuinenkaart	A
Analyse adhv inventaris Leegstaande en Verwaarloosde Bedrijfsruimten	A
Interne differentiatie van het onverharde deel van het Ruimtebeslag in Vlaanderen	A
LABO RUIMTE Economische groei versus beleidsmatige ruimtelijke krimp	B
Atlas van de woonreservegebieden	Eigen beheer
<u>Reserve</u>	
Ontwikkeling app op basis van resultaten proof of concept ivm app voor vervolgonderzoek Vlaamse Bermen en lanceren van de communicatiestrategie (Citizen Science)	B

4 THEMA: OMGEVING EN GEZONDHEID

Titel	Prijscat.
<u>Effectieve</u>	
Verder onderzoek naar milieugerelateerde humane blootstelling aan dioxines en PCBs in algemeen Vlaamse context	A
Onderzoek naar de mogelijkheid om de berekeningen van de magneetveldcontour te optimaliseren door gebruik te maken van open data over de belasting van hoogspanningslijnen	A
Sensorontwikkeling voor breedbandige metingen van niet-ioniserende RF-straling	A
Plan van aanpak: karakterisering van de ELF-blootstelling in Vlaanderen via citizen science.	A
Onderzoek naar de blootstelling aan magnetische velden bij diverse bronnen zoals transformatorsites, ondergrondse kabels en zonnepaneelinstallaties	B
Safe and sustainable by design – (potentiële) inhoudelijke rollen voor departement Omgeving	B
Gezondheids criterium in normerende geluidmissiekaders Europese luchthavens, evaluatie van voorstellen en toepasbaarheid voor casus Brussel-Nationaal	A
Actualisatie van de handhavingsstudie dd. 2007 ___“Aanbevelingen voor de praktische uitvoering van de controles door het Vlaamse Gewest bij de	A

implementatie van Verordening (EG) Nr. 1774/2002 inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten”	
--	--

5 THEMA: OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM

Titel	Prijscat.
<u>Effectieve</u>	
Ontwikkelen indicator over economische verliezen door klimaat-gerelateerde extremen, kernset omgevingsrapportage	A
Sociologisch onderzoek naar draagvlak voor behoud bomenbestand - toepassing van de URBiNAT-methode en SROI-tool	B
Stand van zaken doorwerking instrumentarium bouwshift op gemeentelijk en provinciaal niveau	B
Overzicht Milieuvervuilende subsidies in Vlaanderen	A
Inhoudelijke en procesmatige ondersteuning bij de ontwikkeling van een financieel solidariteitsmechanisme voor de aanpak van zeer zorgwekkende stoffen	B
Herdenken van het instrument verkavelingen	B
Burgerperspectief op de Vlaamse transitieprioriteit ‘Omgeving voor de Toekomst’	B
Actualisatie criteria en prestatieniveaus duurzaamheidsmeter wijken	A
Evaluatie van 10 jaar werking Week van de Bij	B
Naar een evaluatie-instrument voor de duurzaamheidscompetenties en inbedding van duurzaamheid in het onderwijs in Vlaanderen (Whole Institution Approach).	A
Hoe omgaan met ammoniumnitraat in de QRA?	A
Onderzoek naar “kleinere hoeveelheden” die niet relevant zijn in de QRA.	A
(Expertopdracht) Juridische analyse over doorvertaling milderende maatregelen in milieueffectrapportage	A
Spending reviews	Eigen beheer

6 THEMA: FYSIEKE OMGEVING

Titel	Prijscat.
<u>Effectieve</u>	
Uitwerking van indicatoren Biotop oppervlaktefactor	A
Bepaling van een meetmethode voor lichthinder in Vlaanderen	B
Uitwerken ondersteunende instrumenten in functie van de bestrijding van lichtvervuiling	A
Onderzoek naar de stikstof- en methaanemissies bij biologische	B

mestverwerkingsinstallaties en de invloed van procesomstandigheden op deze emissies	
Monitoring van 3 bermbruggen als ecologische ontsnipperingsmaatregel	B
<u>Reserve</u>	
Toegankelijkheid van natuur (educatieve) centra en hun educatief aanbod in Vlaanderen	A

7 THEMA: GEÏNTEGREERDE OMGEVINGSCONCEPTEN

Titel	Prijscat.
<u>Effectieve</u>	
Kwantitatief onderzoek van de (verrijkte) survey data Gemeente-en Stadsmonitor (GSM) 2024 vanuit omgevingsperspectief	A
Conceptbepaling en trajectontwikkeling voor implementatie 'Gezondheids- en Milieugebruiksruimte' in Vlaanderen	B
Bouwstenen ontwikkelen voor een LTPerspectief voor de open ruimte in Vlaanderen	B
Ondersteunen bij het ontwikkelen van een roadmap voor 'Leefomgeving Vlaanderen 2050'	A
Verwachte ruimtelijke effecten van transformaties in de open ruimte, met een focus op het stoppen van agrarische bedrijven	B
Verkenning concept Omgevingsongelijkheid	B
Gebiedsspecifieke omgevingsobjectieven	B
Opmaken van een strategisch plan voor het gebied van de Kleine Nete	D
Lokale Voedselstrategieën	B

